



Heterogenita a diverzita ve společnosti –
sociální inkluze
Cílové skupiny SP

Lidská práva a sociální spravedlnost

„Jako první ctností lidského chování nestrpí pravda a spravedlnost žádné kompromisy.“

- Teorie sociální spravedlnosti (J. Rawls)
 - Přehrajte si video

Kultura chudoby

- Neangažovanost ve významných společenských institucích
- Specifická ekonomika
- Častá absence manželského svazku
- Nízká úroveň organizace
- Předčasné dospívání
- Lidé často trpí pocitem bezmoci, méněcennosti

Sociální nerovnost

- Příčiny:
 - osobní dispozice,
 - přístup k moci,
 - společenské poměry,
 - podíl na statcích a službách,
 - státní regulace.
- V závislosti na příčinách se může sociální nerovnost zmenšit, vytratit nebo naopak může dojít ke vzniku nové nerovnosti.

Sociální exkluze

- Sociálního vyloučení: exkluze, marginalizace
- Sociální koheze, integrace
- Teorie kapitálu (dle P. Bourdieu):
 - ekonomický,
 - sociální,
 - kulturní.
- „Kultura chudoby“

Dimenze sociální inkluze (dle Woodward a Kohli, 2001)



Přístupy k sociálnímu začleňování

- Redistributivní
- Integrativní
- Moralizující

V sociální politice funguje kombinace všech přístupů.
Sociální inkluze je jakási „vize“ evropské sociální politiky

Inkluzivní vzdělávání v boji proti sociální exkluzi

- Individualistický přístup
- Strukturní přístup

Náš vzdělávací systém

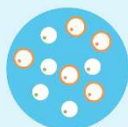


"Pokud budete soudit rybu podle její schopnosti šplhat na strom, tak bude celý život věřit tomu, že je hloupá." - Albert Einstein

Význam inkluze ve vzdělávání

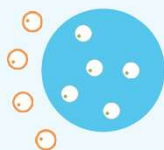
- Sociální začlenění na trh práce a do dalších spol. struktur
- Vzdělání formuje svobodně uvažující občany, nástroj proti vyloučení
- Inkluze je takový systém základního vzdělávání, který umožňuje všem dětem navštěvovat běžné základní školy, ideálně v lokalitě jejich bydliště.

ZÁKLADNÍ MOŽNÉ PŘÍSTUPY KE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ



INKLUZE

Děti s podpůrnými opatřeními se, pokud je to možné, vzdělávají v běžné třídě společně se všemi dětmi.



exkluze

Děti s postižením, nespĺňující (ale případně i spĺňující) kritéria, která více či méně svévolně vymezí nějaká vyšší instance, se kompletně vyloučí ze vzdělávání.



segregace

Děti, které se mají vzdělávat, se rozdělují podle předem vymezených kritérií na určité podskupiny.



integrace

Nadále existují vedle sebe rozdílné podskupiny, ale děti s postižením mohou - s určitou podporou - navštěvovat běžné školy.

Sociálně znevýhodněné skupiny

- Kdo je sociálně znevýhodněný?
- Hledání definice: široké pojetí
- Školství
- Počet osob sociálně znevýhodněných \uparrow x LP/pokrok
- Sociální anomie (asymetrie hodnot) x tržně orientovaný ekonomický model

Migrující cizinci, Romové, ...

Intervence sociální pedagogiky:

- Poradenství
- Podpora
- Aktivizace
- Volnočasové aktivity s dětmi
- Vzdělávání
- Multikulturní výchova
- Výchova k toleranci – projekty a programy pro veřejnost

Možnosti a požadavky na změnu

- Investice do včasné péče

Literatura:

- Bourdieu. P. Teorie jednání. Praha: Karolinum, 1998
- Slepíčková, L. Sociální exkluze, sociální inkluze a vzdělávání. In Bartoňová, M., Vítková, M. et al. Inkluzivní vzdělávání v podmínkách současné české školy. Brno: Masarykova univerzita, 2010.
- Mareš, P. Sirovátka T. Sociální vyloučení (exkluze) a sociální začlenování (inkluze) - koncepty, diskurz, agenda. Sociologický časopis, vol. 2, 2008. s. 271-294
- GIDDENS, Anthony. Sociologie. 1. vydání. vyd. Praha: Argo, 2013. 1049 s. ISBN 978-80-257-0807-1. S. 565.
- JANDOUREK, Jan. Slovník sociologických pojmů. Praha: Grada, 2012.
- ŠANDEROVÁ, Jadwika; ŠMÍDOVÁ, Olga a kolektiv. Sociální konstrukce nerovnosti pod kvalitativní lupou. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7419-015-5. S. 31.

Já a oni, prostě my



<https://www.youtube.com/watch?v=K1OboN-gqPM>